

Erfaringshefte fra seminar juni 2013

Innvandring som ressurs for Norge



Foto: Haramsnytt/Evy S. Lien

Mangfold gir muligheter!

Innhold

- 3 Innvandring er en ressurs for regional utvikling
- 4 Vi må planlegge for mangfold
- 5 Gode råd for fylkeskommunens ulike roller
- 8 Eksempler og forslag til tiltak
- 12 Hvem gjør hva?
- 14 Et utsnitt av relevant statistikk

Formålet med dette heftet er å gi innspill og inspirasjon til fylkeskommunen og andre til å jobbe målrettet med temaet innvandrere som ressurs. Og ikke minst; realisere de mulighetene innvandring gir for norske kommuner. Innspillene er i hovedsak hentet fra et arbeidsseminar på Gardermoen i juni 2013, der både fylkeskommuner, kommuner, IMDi, departementene, Kompetansesenter for distriktsutvikling og NAV var representert. Med andre ord; disse sidene skal fungere som konkrete og matnyttige verktøy.



Foto: NTB

Mangfold gir muligheter

Innvandring er en ressurs for regional utvikling

De siste årene har vi hatt en stor økning i folketallet i Norge. Innvandring står for det meste av folketallsveksten på landsbasis, og tilfører Norge viktige ressurser. Mange kommuner som ellers ville hatt nedgang i befolkningen, vokser som følge av innvandringen. Det er viktig å arbeide med hvilke muligheter denne innvandringen gir oss, og hva som skal til for at tilflyttere skal trives og bli en del av et lokalmiljø.

I integreringsmeldingen ["Vi trenger innvandrernes kompetanse"](#) fremheves blant annet mål om høyere sysselsetting blant innvandrere, og høy deltakelse i samfunnslivet blant innvandrere og deres barn. Innvandrere bidrar med viktige ressurser i nærings- og arbeidsliv. De kan være nøkkelen til at regionale markeder lykkes med å skape vekst og gode vilkår for å leve og bo. Nyankomne innvandrere representerer et viktig potensial både for bedrifter som trenger arbeidskraft, og for kommuner som vil øke folketallet.

Vi ser for eksempel en viktig vekst i tallet på sysselsatte innvandrere i sektorer vi vet er sårbare, slik som helse- og sosialtjenester. Samtidig ser vi at både offentlig og privat næringsliv kan bli langt flinkere til å bruke innvandreres kompetanse.

Vi må planlegge for mangfold

Fylkeskommunenes og kommunenes planarbeid er avgjørende for å realisere mulighetene innvandringen gir norske distriktskommuner. De bestemmer rammene og har makt til å løfte fram en bevissthet om innvandring som en ressurs for lokal og regional utvikling. De kan skape enighet og felles forankring om nødvendige mål og prioriteringer for at kommunen og/eller fylket skal få nytte av den tilflyttende kompetansen og ressursene på best mulig måte.

Det er tydelig behov for å koble kommunale og fylkeskommunale planer tettere til den demografiske utviklingen, der innvandringen står for det meste av folketallsveksten i Norge. Vi må rett og slett bli flinkere til å planlegge for det mangfoldet vi har; både knyttet til sysselsetting, boligplanlegging, språkopplæring eller ressursbehov for offentlige tjenester. Og vi må planlegge med et bredt blikk på 24-timers menneskets deltakelse i både lokalmiljø og samfunnsliv.

Vi må også bli flinkere til å samarbeide med aktører som vi ikke vanligvis har felles arbeidsområder med. IMDi's regionkontorer kan for eksempel være nyttige samtalepartnere i planprosesser, slik som i en del planprosesser i Nordland fylke det siste året. Her har IMDi vært høringspart i fylkesplanen, planprogram for regional plan for bibliotek i Nordland og i styrking av det boligpolitiske arbeidet i Nordlandskommunene.



Foto: NTB/Mimsy Møller

Gode råd fra en plansjef:

"Kommunene må ta innvandring inn i kommuneplanen. Kommuner i fylket opplever stor endring i demografi og nesten alle har mål om befolkningsutvikling, ved tilbakeflytting. Det er nesten ingen kommuner som har innvandringsbølgen med i sin kommuneplan. Fylkeskommunene har en sentral rolle når det gjelder planlegging – både for sin egen del og overfor kommunene." Plansjef Ole Helge Haugen. I hans [foredrag "Planlegg for mangfold"](#) er det mange gode råd å hente.

Gode råd for fylkeskommunens ulike roller

Fylkeskommunen har flere viktige roller. Nedenfor følger noen gode råd fra deltakerne på seminaret.

1. Som veileder og høringsinstans

Kommunene trenger bedre kunnskapsgrunnlag for å forstå behovet for og planlegge for mangfold. Dette krever både analysekunnskaper og generell kompetansebygging.

Fylkeskommunen er en viktig samarbeidspartner for kommunen. De kan blant annet bruke rollen som høringsinstans til å sjekke ut at likestilling og mangfold blir tatt hensyn til i kommunale planer.

Et eksempel kan være om kommunen har analysert eget arbeidskraftbehov, og bruker denne kunnskapen i mottak av flyktninger. Fylkeskommunen kan også selv bidra med kartleggingsdata på kommunenivå, for å sikre at kommunenes planarbeid bygger på solid empiri, eller bidra til felles strategi for eksempel til en interkommunal boligplan.

Forskning viser at kommunene er for passive

En kartlegging av kommunene på Vestlandet, viser at bare en liten del av kommunene er proaktive i arbeidet med arbeidsinnvandring. Kartleggingen er en del av et større forskningsprosjekt, som viser hvor viktig det er at kommunene må definere rollen de har og legge til rette for at arbeidsinnvandrere kan bli en ressurs for lokalsamfunnet og regionen.

Mer om forskningsprosjektet ["Arbeidsinnvandring til Vestlandet"](#).



Foto: Kompetansesenter for distriktsutvikling



Foto: Kompetansesenter for distriktsutvikling/Espen Storhaug

2. Som planlegger

Fylkeskommunen setter viktige rammebetingelser både for kommunens og eget arbeid i regionale planer. Integrering og inkludering må være et gjennomgående tema i alle sammenhenger, eksempelvis i frivillighetsplaner, regionale planer, plan for videregående opplæring, samt egne virksomhetsplaner.

Det krever økt bevissthet og kompetanse om temaet på tvers av sektorer i egen virksomhet. Fylkeskommunene har en utfordring med å løfte temaet inn på områder som ikke har integrering som eget mål.

Eksempel fra Hedmark fylkeskommune - med mangfold i handlingsplan

Hedmark fylkeskommune viderefører [Regional plan for fremtidens flerkulturelle Hedmark](#) i ny handlingsplan for kulturell mangfold og likestilling.

Planen er et tverrsektorielt styringsverktøy for Hedmark. Utfordringer innen inkludering, likestilling og diskriminering skal løses gjennom helhetlig tenkning og felles innsats i fylkeskommunen, og i kommunene. Et eksempel på tiltak i planen er Innvanderråd i Hedmark, etablert i 2002. Rådet er både et rådgivende organ for fylkestinget og høringsinstans.

Rådet har fem medlemmer som er nominert av kommunale innvandrer-råd og lokale innvandrerorganisasjoner. Fylkestinget oppnevner rådet.

3. Som pådriver

Fylkeskommunene har en viktig rolle som pådrivere både for samarbeid mellom aktører som ikke har tradisjon for å samarbeide, og for konkret innsats. Et eksempel kan være finansiering av prosjekter slik som praksisplassordninger og/eller samarbeid med næringslivet om språkopplæring.

Fylkeskommunen kan også i større grad samarbeide med andre aktører på området, slik som IMDi på regionalt nivå. Et eksempel kan være samarbeid om fylkeskommunens egne tilskuddsordninger og introduksjonsprogram.

Fylkeskommunen har også en viktig rolle som pådriver for interkommunalt samarbeid på området. Et felles differensiert språkopplæringstilbud eller samarbeid mellom forskjellige typer opplæringssentre, kan være nyttige tilbud å samarbeide om.



Foto: IMDi

4. Som arbeidsgiver

Fylkeskommunen har også et eget ansvar som arbeidsgiver, og kan i større grad ansette personer som gjenspeiler mangfoldet i befolkningen.

Eksempler og forslag til tiltak

Det finnes en rekke gode eksempler på tiltak som går på tvers av tjenesteområder, og som vi alle kan lære fra. Nedenfor følger noen gode råd fra deltakerne i seminaret.

1. Tilpass opplæringa

Deltakere i dagens språkopplæringstilbud har høyst forskjellige utgangspunkt. Det er viktig at vi tilpasser tilbudet til behov og kompetanse. Det er også viktig at slike tilbud tilpasses det lokale arbeidskraftbehovet og er så praksisnært som mulig.

Det er viktig at tilbudet om språkopplæring treffer bredt. Vi vet for eksempel at ektefeller av arbeidsinnvandrere risikerer å sitte hjemme i lang tid, mens andre har praktiske utfordringer med å delta når tilbudet bare gjennomføres på dagtid.

For å få til et tilpasset tilbud trenger vi bedre samarbeid mellom aktører. Å utveksle erfaringer om for eksempel tilrettelegging av språkopplæringen og metoder for å kartlegge kompetanse og behov, kan være nyttige tips for å få til et mer tilpasset tilbud. Karriere- og ressursentra innenfor skolesystemet er viktige samarbeidsaktører i denne sammenhengen.

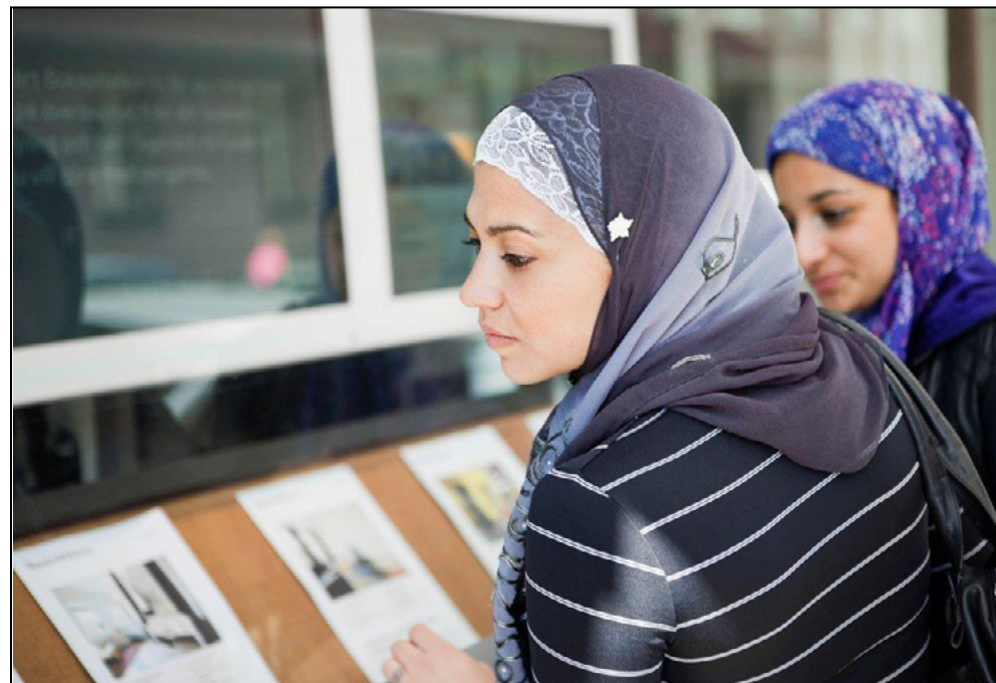


Foto: NTB

Gratis norskopplæring til alle

LearnNow er et gratis nettbasert norskopplæringstilbud som kan benyttes av alle. Tilbudet er utviklet i samarbeid mellom Vox og NTNU. Her finner du mer informasjon om tilbudet [LearnNow](#).

Kompetansebevis i introduksjonsordningen

Et av tiltakene i introduksjonsordningen i Vestvågøy er Praksisanlegget, som tilbyr en fin blanding av praksis og teori knyttet til bakeri, kjøtt- og fiskeriproduksjon. Tiltaket er populært blant både flyktninger og arbeidsgivere. Det resulterer i at flyktningen får et kompetansebevis. Det er viktig referanse når de søker på jobb. Leverandør er OPUS Lofoten – et ressurscenter for videregående skole. Her finner du informasjon om [Praksisanlegget](#).

2. Koble innvandreres kompetanse med lokalt arbeidskraftbehov

Det er viktig å ta utgangspunkt i reelle arbeidskraftbehov i planleggingen. Et godt grunnlag kan være kartlegginger av behovet for lokal arbeidskraft i både privat og offentlig sektor. Dette gir nyttig grunnlag for å sette i verk målrettede kvalifiserings- og rekrutteringstiltak. NAV kan også komme på banen, og jobbe tettere med lokale aktører for å identifisere det reelle kvalifiseringsbehovet.

Videre er det viktig å kartlegge kompetansen hos spesifikke målgrupper. Vi må for eksempel kartlegge kompetansen hos medfølgende ektefeller som ikke er i arbeid, for å kunne jobbe målrettet med denne gruppen. Vi trenger også en tydeligere bevissthet om hvilke ressurser innvandrere allerede har kommet - slik som familiegjennforente og bosatte flyktninger - kan tilby i et lokalt arbeidsmarked.

Mange sliter med å få godkjent sin kompetanse fra hjemlandet. Vi ser at det er behov for et enklere system for godkjenning av utenlandsk kompetanse. Men arbeidsgiver kan også spille en viktig rolle her. Generelt etterlyses mer involvering av arbeidsgiver i språkopplæringen, og mer bruk av praksis- og lærlingeplasser for integrering i arbeidslivet. Generelt sett bør det offentlige gå foran med et godt eksempel, og sørge for å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn til egen stab. En viktig faktor vil samtidig være å styrke karriereveiledning for minoritetsspråklige.



Foto: Oddrun Midtbø

NHO's satsing, Global Future, kan vise til mange suksesshistorier over hele landet i arbeidet med å koble høyt utdannet innvandrere til arbeids- og samfunnslivet. Her fra satsingen i Sogn og Fjordane.

3. Øk mulighetene for å delta i lokalt samfunnsliv

Nye innbyggere skal også kunne delta i lokalt samfunnsliv. Det kan som nykommer være vanskelig å orientere seg om hvilke tilbud og muligheter familien og enkeltpersoner har. Et enkelt, men godt tiltak på dette området kan være en egen velkomstpakke til nykommere. En pakke med konkret informasjon om lag, foreninger og andre fritidstilbud. Gjennom språkopplæringen kan en også tilby opplæring i lokal kultur, og tilby fadderordninger gjennom for eksempel frivillighetssentralen.

4. Bedre tilgang på bolig

Tilgang på boliger er en flaskehals for mange kommuner. Ledige stillinger i næringslivet trenger folk, men ingen kan ta jobb uten et sted å bo. Dette gjelder både innenlandske tilflyttere, arbeidsinnvandrere – og flyktninger.

Arbeidsinnvandrere og flyktninger er som nordmenn flest: De vil gjerne eie bolig framfor å leie. Kjøp av bolig er dessuten et viktig signal til naboer og andre om at de trives og ønsker å etablere seg i lokalsamfunnet.

Husbanken tilbyr en rekke økonomiske ordninger som er relevante og som mange kommuner bruker aktivt. Bostøtte, lån og tilskudd til kjøp av eierboliger og utleieboliger er ordninger som er viktige for mange – ikke minst for innvandrere. Men Husbankens ordninger er ikke godt nok kjent. Her kan fylkeskommunen spille en viktig rolle.

For å målrette arbeidet kan man ha en egen boligplan for innvandrere som målgruppe, eventuelt bruke kommuneplanens samfunnsdel til å integrere boligsatsing på kommunalt nivå (gjern i samarbeid med Husbanken). En slik plan bør tilpasses reelle behov, for eksempel om det er reell boligmangel, behov for vedlikehold av boligmasse og strategier for varige løsninger. Fylkeskommunen kan også ta initiativ til å utvikle scenarier, og koble boligutvikling med stedsutvikling for eksempel i regionale boligplaner.



Foto: NTB/Kerstin Martens

Grong-modellen - et tretrinnsstilbud til enslige mindreårige flyktninger

I Grong kommune jobber boligavdelingen både med IMDi og flyktningemottaket for å gi et godt tilbud, og er tidlig inne i prosessen. Tretrinnsstilbudet har fått navnet Grongmodellen, og gir flyktningene mulighet til en begynnende boligkarriere. Kommunen har opprettet [Grong Boligstiftelse](#), som blant annet disponerer utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet, deriblant flyktninger.

Les mer om [Grong-modellen](#) på Husbankens hjemmesider.



Foto: ScanStockPhoto

Målrettet boligbygging på Hamarøy

Hamarøy kommune i Nordland med 1770 innbyggere har de siste årene fått til en boligbygging med betydelig omfang. Nærmere 40 boliger er bygget.

Dette skjer i samspill med private aktører. Det er etablert en offentlig-privat samarbeidsmodell som går ut på at kommunen lyser ut boligprosjekter som skal bygges med leieavtaler på boliger til vanskeligstilte. Private eiendomsutviklere bygger og eier boligene, og får samme tilskudd fra Husbanken som kommunen ville ha fått.

I leieavtalene er det lagt inn et krav om at det skal bygges minst like mange boliger for ordinære boligsøkere som for vanskeligstilte. Kommunen har gjennom mange år bosatt flyktninger og mindreårige enslige flyktninger. De sikres et godt boligtilbud gjennom kommunens boligsatsing.

Les mer om [Hamarøymodellen](#) eller om [tilskudd til utleieboliger](#).

Hvem gjør hva?

Det er mange aktører som jobber direkte eller indirekte med inkludering og integrering. Vi ser at det kan være vanskelig å holde oversikt over hvem disse er og hva de gjør, og har derfor laget en kort oversikt over viktige aktører på feltet (regionalt og lokalt).

IMDi:

IMDi skal som forvaltningsorgan og kompetansesenter styrke kommunenes, sektormyndighetenes og andre samarbeidspartneres kunnskap og kompetanse om integrering og mangfold. IMDi har mange relevante tilskuddsordninger og prosjekter. De samarbeider med kommunene om bosetting av flyktninger og oppfølging av introduksjonsloven, og har egne tilskuddsmidler til kommunalt integreringsarbeid.

www.imdi.no

Jobbsjansen

Ny permanent ordning, som er videreført fra forsøksprosjektet Ny sjanse. Formålet er å øke sysselsettingen blant innvandrere som er uten tilknytning til arbeidslivet, og som ikke fanges opp av andre ordninger. Prioriterte målgruppe er hjemmевærende kvinner. [\(IMDi rundskriv 10/13\)](#)

Integreringstilskudd

Tilskuddet skal medvirke til rask bosetting av flyktninger. Tilskuddet skal gi en rimelig dekning av kommunenes utgifter til bosetting og integrering i bosettingsåret og de fire påfølgende årene. [\(IMDi rundskriv 01/13\)](#)

Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Tilskuddet finansierer kommunenes opplæring til voksne innvandrere med rett og plikt eller rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. [\(IMDi rundskriv 04/13\)](#)

Tilskudd til kommunale innvandrer tiltak

– utviklingsmidler til kommunene

Formålet er å utvikle og dokumentere metoder som øker kvaliteten og bedrer gjennomføringen og resultatoppnåelsen i integreringsarbeidet i kommunen. [\(IMDi rundskriv 06/13\)](#)

Tilskudd til frivillig virksomhet i lokalsamfunn som bidrar til deltakelse, dialog og samhandling

Tilskudd til lokale organisasjoner skal styrke deltakelsen til innvanderne i det lokale organisasjonslivet og øke tilgangen til sosiale nettverk. Foreninger i nærmiljøet er viktige arenaer for brobygging mellom minoritet og majoritet. De skal skape felles møteplasser. [\(IMDi rundskriv 07/13\)](#)

Vox:

Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk. Vox følger blant annet opp læreplanen og norskprøvene knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Senteret utvikler metoder og kartleggingsverktøy som bygger på kompetansemålene for grunnleggende ferdigheter for voksne. www.vox.no

NTNU tilbyr nå [LearnNoW](#) og [CALST](#) to læremidler som bruker ny teknologi for å tilpasse norskopplæring til den enkeltes behov. Tilbudet er gratis og åpent for alle.

Husbanken:

Kommunenes førstelinjetjenester har en viktig rolle for å styrke lokal integrering, slik som de sosiale tjenestene fra NAV eller kommunens støtte til næringsutvikling. Kommunen kan også spille en viktig rolle i langsiktig bosetting av flyktninger. Kommunens planstrategi og delplaner er viktige arenaer for å forankre integreringsarbeidet på tvers av sektorer.

www.husbanken.no

Husbanken har flere [økonomiske virkemidler](#) som kan bidra til at flyktninger og innvandrere kan skaffe seg gode boliger. Husbankens tilskudd - og låneordninger er rettet både mot kommuner og enkeltpersoner. Informasjon, veiledning, ulike kompetansetiltak og kunnskapsutvikling er viktige virkemidler som Husbanken bidrar med overfor kommunene når de skal skaffe boliger til flyktninger.

Kompetansesenter for distriktsutvikling:

Kompetansesenter for distriktsutvikling samler inn og deler erfaringer og kunnskap om godt utviklingsarbeid i kommuner og fylkeskommuner. Senteret bestiller forskning fra FoU-miljøer, fordi vi er opptatt av kunnskapsbasert utvikling av lokalsamfunn. Senteret har avdelinger i Alstahaug, Steinkjer og Sogndal.

www.kdu.no

Fylkeskommunen:

Fylkeskommunen har utføreransvar for tjenester som videregående opplæring og regional utvikling. I tillegg har de et eget ansvar for regional planstrategi og regionale planer, og et rådgivende ansvar overfor kommunene for eksempel knyttet til kommuneplaner. De deltar på etablerte samarbeidsarenaer som regionale planforum, hvor statlige, regionale og kommunale interesser samarbeider. De er også en viktig samarbeidspart for regionale karrieresenter.

Eksempler på nyttige kunnskapskilder

- **Kompetansesenter for distriktsutvikling** har flere ferske studier. Under fanen ["tilflytting"](#) finner du både prosjekteksempler og forskningsrapporter, som studien ["Derfor blir vi her"](#) om hva som skal til for at flyktninger, arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere velger å bli boende i en distriktskommune.

- **IMDi** har mange gode ressurser på sine nettsider. Under fanen ["publikasjoner"](#) finner du både rapporter og læringsressurser, slik som rapporten Familieinnvandrere utenfor introduksjonsordningen – utfordringer, behov og tilbud den første tiden i Norge.

- Møreforskning og International Research Institute of Stavanger (IRIS) er i gang med en egen [studie om arbeidsinnvandring](#) som ressurs i regional utvikling, og har flere andre relevante studier.

- [NIBR](#) er et annet miljø som kan være nyttig å følge med på. De arbeider med en oppfølger av Derfor blir vi her. Studien heter: The Multiethnic Rural Community: Exclusion or inclusion of immigrants? Det skal undersøkes hvordan innvandring påvirker distrikts-Norge. Hovedspørsmålene er: Hva gjør innvandring med stedene? Hvordan inkluderes og ekskluderes innvandrere på stedene?

- [VOX](#) har egne analyser av norsk for innvandrere.

- [SSB](#) har nylig publisert en analyse av innvandrernes fordeling og sammensetning på kommunenivå, og en analyse av bosettings- og flyttemønstre blant innvandrere og deres norskfødte barn. De har også mye relevant statistikk som man selv kan hente ut.

Et utsnitt av relevant statistikk

På de neste sidene finner du et utsnitt av statistikk som kan brukes for eksempel i planarbeid. Vi understreker at dette kun er et utsnitt av relevant kunnskap og informasjon, både om integreringsprosesser og om målgruppen. Statistikken er ment som en første inspirasjon til empirisk forankret planlegging for målgruppen innvandrere.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre pr. 1.januar 2013

		Innvandrere		Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	
Fylke	Folkemengde i alt	Innvandrere. Absolutte tall.	Innvandrere. Prosent.	Absolutte tall	Prosent
I alt	5 051 275	593 321	11,7	710 465	14,1
01 Østfold	282 000	31 935	11,3	39 184	13,9
02 Akershus	566 399	74 941	13,2	91 103	16,1
03 Oslo	623 966	145 215	23,3	189 401	30,4
04 Hedmark	193 719	13 694	7,1	15 657	8,1
05 Oppland	187 254	13 504	7,2	15 360	8,2
06 Buskerud	269 003	34 766	12,9	42 443	15,8
07 Vestfold	238 748	23 664	9,9	27 883	11,7
08 Telemark	170 902	15 425	9,0	18 129	10,6
09 Aust-Agder	112 772	10 488	9,3	11 978	10,6
10 Vest-Agder	176 353	18 466	10,5	21 843	12,4
11 Rogaland	452 159	58 079	12,8	66 961	14,8
12 Hordaland	498 135	50 607	10,2	57 732	11,6
14 Sogn og Fjordane	108 700	8 850	8,1	9 688	8,9
15 Møre og Romsdal	259 404	22 851	8,8	25 046	9,7
16 Sør-Trøndelag	302 755	27 043	8,9	30 682	10,1
17 Nord-Trøndelag	134 443	7 850	5,8	8 547	6,4
18 Nordland	239 611	15 920	6,6	17 240	7,2
19 Troms	160 418	12 356	7,7	13 400	8,4
20 Finnmark	74 534	7 667	10,3	8 188	11,0

Ferske analyser fra SSB

SSB har nylig publisert analyser i rapporten "Innvandrerne fordeling og sammensetning på kommunenivå [Rapport 37/2013](#) og "Bosettings- og flyttemønstre blant innvandrere og deres norskfødte barn" [Rapport 46/2013](#). Disse rapportene er tilgjengelige for nedlasting på SSBs nettsider.

Største landgrupper i fylkene, pr 1. januar 2013

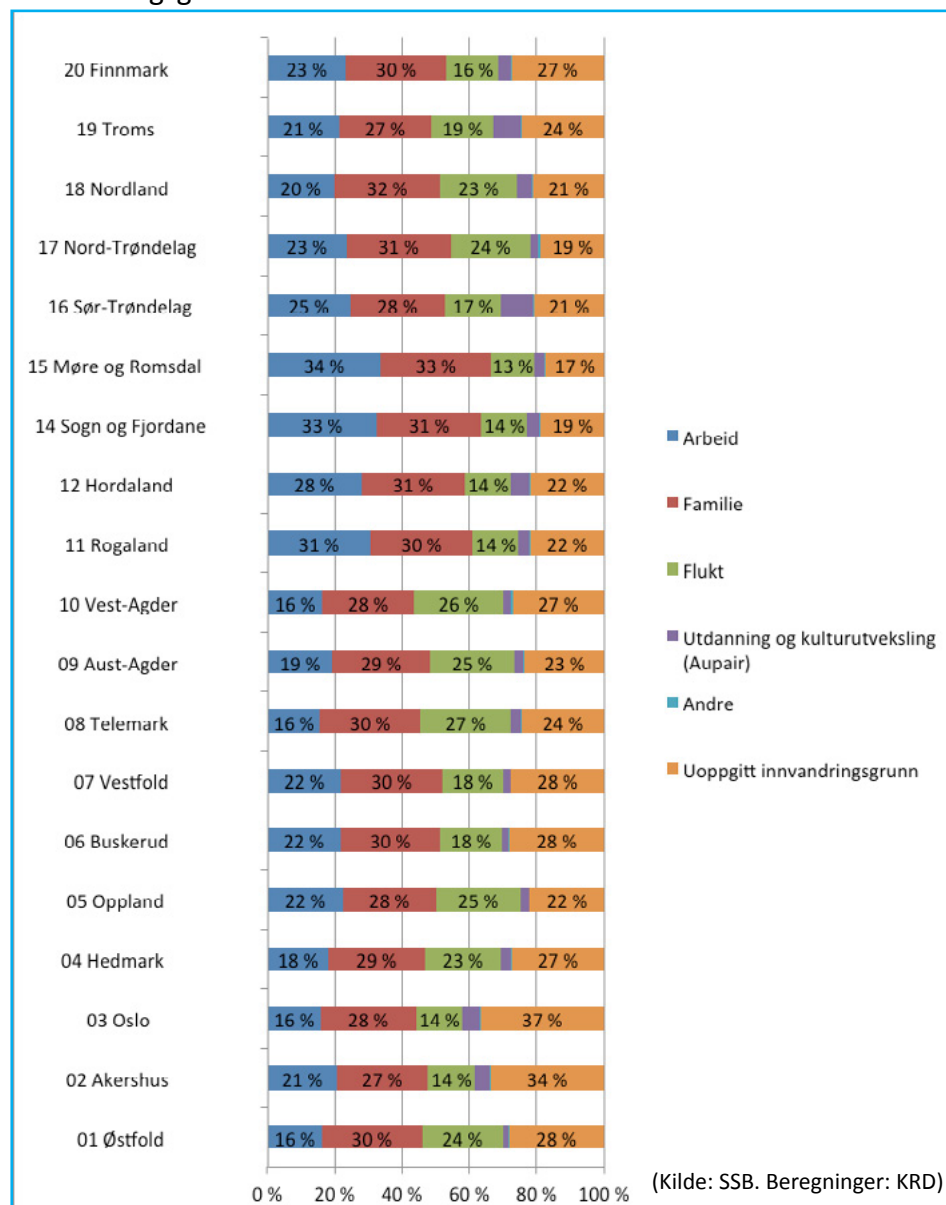
I tabellen nedenfor har vi regnet ut de fem største landgruppene pr. fylke. Legg for eksempel merke til at Polen fremkommer som den største landgruppen i de aller fleste fylkene i landet, med unntak av Oslo og Finnmark. Grunner til flytting vises i forskjellige farger. **Arbeidsinnvandring**: Land som omfattes av EØS-avtalen. **Flukt**: Hovedsaklig fra Irak og Somalia. **Familieinnvandring**: De største landgruppene er Pakistan, Tyrkia, Vietnam, Filippinene og Russland, i tillegg til sekke kategorien "andre", som består av mange forskjellige (gjerne mindre) nasjoner.

Fylke	Største landgruppe	Neststørste landgruppe	3. største landgruppe	4. største landgruppe	5. største landgruppe
01 Østfold	Polen	Irak	Kosovo	Sverige	Somalia
02 Akershus	Polen	Sverige	Pakistan	Iran	Litauen
03 Oslo	Pakistan	Sverige	Polen	Somalia	Irak
04 Hedmark	Polen	Sverige	Somalia	Andre	Litauen
05 Oppland	Polen	Litauen	Andre	Somalia	Danmark
06 Buskerud	Polen	Tyrkia	Litauen	Irak	Sverige
07 Vestfold	Polen	Litauen	Irak	Sverige	Vietnam
08 Telemark	Polen	Somalia	Irak	Litauen	Danmark
09 Aust-Agder	Polen	Tyskland	Danmark	Litauen	Andre
10 Vest-Agder	Polen	Tyskland	Vietnam	Irak	Danmark
11 Rogaland	Polen	Litauen	Tyskland	Storbritannia	Russland
12 Hordaland	Polen	Litauen	Tyskland	Irak	Somalia
14 Sogn og Fjordane	Polen	Andre	Litauen	Tyskland	Nederland
15 Møre og Romsdal	Polen	Litauen	Tyskland	Andre	Filippinene
16 Sør-Trøndelag	Polen	Sverige	Litauen	Tyskland	Tyrkia
17 Nord-Trøndelag	Polen	Andre	Litauen	Somalia	Sverige
18 Nordland	Polen	Andre	Somalia	Sverige	Litauen
19 Troms	Polen	Sverige	Russland	Tyskland	Andre
20 Finnmark	Russland	Finland	Litauen	Andre	Polen

(Kilde: SSB. Beregninger: KRD)

Fordeling av innvandringsgrunn 1. januar 2013

Figuren viser andelen innvandrere med arbeid, familie eller flukt som innvandringsgrunn.



Nettoinnvandring i prosent i perioden 1.1.2003–1.1.2013

Den neste tabellen gir oversikt over nettoinnvandring i prosent siste ti år, fordelt på ulike regioner. Legg særlig merke til økningen i småsenter-regioner og spredtbygde områder, som relativt sett har hatt tilnærmet like stor nettoinnvandring som storbyregionene. Husk at tabellen ikke inkluderer innenlands flytting til og fra de samme regionene, og at beregninger av netto tilflytting vil gi et annet bilde.

	Storby-regioner	Mellomstore byregioner	Småby-regioner	Småsenter-regioner	Spredtbygde områder	Totalt
Øst-Viken	7,9	4,8	4,2			7,3
Innlandet		4,8	3,7	7,1	8,8	5,1
Vest-Viken		5,6	6,0	11,9	5,3	5,9
Sørlandet		6,2	5,7	8,2	9,1	6,6
Vestlandet	8,0	7,3	7,2	7,6	8,3	7,7
Trøndelag	5,9		5,2	6,7	4,6	5,8
Nord-Norge		5,8	6,4	7,2	7,4	6,5
Totalt	7,7	5,8	5,9	7,7	7,3	6,8

Kilde: SSB. Beregninger: KRD

Vekst i tallet på sysselsatte innvandrere etter næringer og regiontyper frå fjerde kvartal 2008 til fjerde kvartal 2011

	Oslo-region-en	Storby-regioner utenom Oslo	SMBy utenfor DPV	SMBy innenfor DPV	Småsenter-regioner	Spredt-bygde område	Totalt
Jordbruk, skogbruk og fiske	51	156	446	335	405	160	1 552
Utvinning og bergverksdrift	325	1 876	76	132	32	12	2 493
Industri	219	1 299	926	682	692	605	4 231
Elektrisitet, vatn, avløp, renovasjon	345	228	74	59	36	-3	737
Byggje- og anleggsverksemd	2 702	2 850	1 853	662	549	192	8 795
Varehandel, reparasjon av motorvogner	2 564	1 932	1 028	479	484	178	6 666
Transport og lagring	1 361	1 672	498	180	145	62	3 919
Overnatting- og serveringsverksemd	2 267	1 964	843	429	569	120	6 233
Informasjon og kommunikasjon	1 220	305	76	42	32	5	1 680
Finansierings- og forsikringsverksemd	366	59	14	8	-1	2	448
Drift av fast eiendom, teknisk tenesteyting	1 338	1 043	460	146	52	7	3 038
Forretningsmessig tenesteyting	2 381	2 961	670	578	552	198	7 313
Off.adm., forsvar, sosialforsikr.	867	385	217	110	92	39	1 707
Undervisning	775	1 298	467	196	170	51	2 952
Helse- og sosialtenester	4 625	3 471	2 208	890	664	222	12 080
Anna privat tenesteyting, internasj. org.	718	599	217	160	133	37	1 863
Anna/ukjend	345	194	31	25	-34	-12	443
I alt	22 469	22 292	10 104	5 113	4 572	1 875	66 150

Denne tabellen viser vekst i antall sysselsatte innvandrere, fordelt både på næringer og regiontyper. Legg merke til småsenterregioner og spredtbygde områder, som har fått en stor andel av netto innvandring de siste årene. Tabellen viser at disse arbeidsplassene særlig forekommer i industri, bygge- og anleggsvirksomhet og helse- og sosialtjenester.

(Kilde: SSB Beregninger: KRD)